

Oljeskadet sjøfugl?

av Tomas Aarvak og Magnus Irgens, NOF & Miljødirektoratet

Hvem har ansvar og hvor skal du varsle om du ser oljeforurensning eller tilgrisede fugler? Ring 110-sentralen!

I løpet av vinteren 2017-2018 er det observert en rekke oljetilgrisede sjøfugler langs kysten i Finnmark, fra Sørøya i vest til Varangerfjorden i øst. Mange ser og fotograferer fuglene, men er usikre på hva de skal gjøre og hvem de skal varsle.

Ser du sjøfugl med oljeskade så er det 110-sentralen som skal varsles!

Forvaltningsansvaret for sjøfugl ligger hos Miljødirektoratet, som også har laget retningslinjene for håndtering av oljeskadet vilt og fugl. Det er ikke tillatt med privat initiativ for vask og avliving av oljeskadet sjøfugl.

Forvaltningsansvaret for hendelser med akutt oljeforurensning ligger hos Kystverket. De har ansvaret for å koordinere statlig, kommunal og privat beredskap i et nasjonalt beredskapssystem. Kystverkets myndighet ved slike hendelser innebærer blant annet at de kan gi pålegg, føre tilsyn og gjennomføre tiltak.

Når du varsler 110-sentralen har de rutiner for hvordan hendelser skal håndteres, herunder viderevarsling til Kystverket. På kystverkets nettsider blir det fortløpende oppdatert hva de gjør når oljeforurensning blir påvist og hvem som gjør hva. Denne vinteren kunne bla. følgende meldinger sees på deres sider:

«Oppdatert informasjon 05.04.2018 kl 17.30. - Det ble observert 8-10 oljeskadede krykkjer i Sørvær havn på Sørøya i formiddag. Fjær med forurensning er sendt til oljeanalyse hos SINTEF, men er ennå ikke mottatt i Trondheim.»

«Oppdatert 05.04.2018 kl 14.00 -Det

Oljeskadd praktærfugl i Berlevåg havn 28. mars 2018. Foto: Anders Faugstad Mæland

er nå observert oljeskadet fugl på fem lokasjoner: Gamvik havn, Ingøy, Rolvsøy, Akkarfjord (Sørøya) og Sørvær, (Sørøya – ny lokasjon). Sørvær er nå vestligste lokasjon det er funnet oljeskadet fugl. Kystverket, ved sjøtrafikksentralen i Vardø, har vært i kontakt med kystvaktskipet KV Harstad, som nå søker med MOB-båt i området rundt Sørvær etter oljeskadet fugl.»

Beredskapssiden til Kystverket er nyttig mht. roller og ansvar: <http://www.kystverket.no/Beredskap/ansvar-og-roller/> og skiller mellom privat, kommunal og statlig beredskap. I Varanger er det kommunen som har aksjonert denne vinteren, men Kystverket bistår med ressurser (f.eks. fly) <http://www.kystverket.no/Beredskap/ansvar-og-roller/Kommunal-beredskap/>.

Miljødirektoratet stiller krav til den kommunale beredskapen, som er organisert i interkommunale utvalg mot akutt forurensning (IUA).

Fylkesmannen skal gi faglige råd

til IUA ved mindre aksjoner. Ved en statlig aksjon gir fylkesmannen råd til Miljødirektoratet som så gir sine råd til Kystverket (som er ansvarlig for aksjonen). Miljødirektoratet er medlem av Kystverkets rådgivende gruppe som gir råd om prioritering av innsats, prioritering mellom områder av verneinteresser, sjøfuglforekomster osv. ved hjelp av de såkalte MOB-kartene som Miljødirektoratet har tatt over ansvaret for etter at fylkesmannen hadde det ansvaret tidligere.

Dette kan virke komplisert, men det viktigste er å huske å varsle – ring 110-sentralen så blir det håndtert. Utnytt gjerne også styrken i sosiale medier ved å spre informasjon og bilder slik at flere blir oppmerksomme på hva som foregår.

Les mer om håndtering av oljeskadet sjøfugl: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Arter-og-naturtyper/Sjofugl/Om-vasking-av-oljeskadet-sjofugl/>